

Hírek

Hírek a megyei Pedagógiai Intézetekből

Tolna

Intézetünk egyike a Szeged központtal szervezett országos tehetséginformatikai rendszer kilenc regionális központjának. A feladat ellátásához szükséges számítástechnikai eszközöket és programot a "rendszergazda" *TALENT Kft.* biztosította. A rendszer célja olyan országos adatbázis létrehozása, amely a tehetségek felkarolásának és segítésének ügyét szolgálja.

A TIR szolgáltatásai

– Intézmények, magánszemélyek címadatainak tárolása, visszakeresése, (név, cím, telefon, szakterület ... stb.).

– Tehetséges fiatalok és gondozóik adatainak, programoknak, támogató intézmények adatainak tárolása, lekérdezése.

– A tehetséggondozással kapcsolatos cikkek, könyvek, szakirodalom tárolása, kikeresése.

– A program pedagógusok, szakoktatók számára teszt feladatsorok önálló készítésére ad módot. A tesztek futtatásával a teljesítmények objektív mérése végezhető.

Intézetünk 1987-ben pedagógiai vezetők részére (munkaközösségi vezetők, iskolaigazgatók, igazgatóhelyettesek, szaktanácsadók, MPI munkatársak) olyan tanfolyamot indított, amely még országosan ki nem próbált képzésen alapszik.

A 6 szemeszterre szóló képzést 5 éven belül kell teljesíteni. A jelentkező maga határozhatta meg, hogy mely félévekben kíván tanulni, illetve választhatta a beosztásának, munkakörének leginkább megfelelő tematikát.

A tananyag kidolgozásában az *OPI Iskolakutatói és Fejlesztési Osztály*, közelebbről Loránd Ferenc, Ballér Endre, Báthory Zoltán, Trencsényi László voltak segítségünkre.

A szemeszterek témái:

Kötelezően az első két szemeszter: Iskolaelméleti alapok I. II.

Majd választhatóan:

– Tanterveméleti és tantervkészítési alapismeretek

– A tanulási folyamat szervezésének alapkérdései

– Az iskola, mint szervezet I. II.

– Az iskola, mint közösség

– A szaktanácsadás fogalma és gyakorlata

– A pedagógus továbbképzés tartalma, formái és módszerei

– Egyéni kívánság szerint választott kurzus (mint pl. iskolakísérletek, fejlesztési stratégiák, nevelésfelfogások stb.).

A foglalkozás módszere: irányított önképzésen alapuló csoportos konzultáció. A 6 szemeszter befejezése után a résztvevők szakdolgozatot írtak. A tanfolyamot eddig több mint 100 fő végezte el.

Harmadik éve hirdetünk meg önköltséges tanfolyamokat a megye pedagógusai számára, amelyek nem elsősorban szaktárgyhoz kötöttek, mint inkább a pedagógus személyiségének, képességeinek fejlesztését célozzák meg, s a jelentkezésnél az egyéni motiváltság dominál. Ebben a tanévben ilyen formában szerveztünk Gordon–féle T. E. T. tanfolyamot valamint innovátorképző tanfolyamokat, amelyek célja:

– többek között – gyakorló pedagógusok tájékoztatása az alternatív pedagógiákról, műhelymunka keretében projektek készítése, egyéb tréningek segítségével a kreativitás és az önismeret fejlesztése, a szemléletváltozás segítése volt.

A közlekedésre nevelés új rendszerének kísérleti kipróbálásába kapcsolódott be Tolna megye, Békés és Hajdú–Bihar megyékkel együtt, és vesz részt 1989. január 1-től a kísérleti munkában 15 óvodával, 15 általános iskolával és 6 középfokú intézménnyel.

Összeállította:
Palotás Zoltán
igazgatóhelyettes

Zala

I. Kiadványok

1. Gyermekközelben (Alternatív óvodai program)

2. Felméréselemzések (Ált. isk. 8. o. fizika,

kémia, biológia)

3. Tantárgyi helyzetelemzések (Általános iskola magyar, fizika, kémia, biológia, ének-zene)

4. Édes hazám (Dalgyűjtemény)

5. Zalai népszokások, néphagyományok

6. Matematikai feladatgyűjtemény (Általános iskola 5-6. o.)

7. Napközis tanulók olvasási szokásai

8. 100 éves az első óvodai törvény (Óvodatörténeti-, óvodapedagógiai tanulmányok, dokumentumok)

9. Széchenyi István emlékfűzet (Tanulmányok, a zalai Széchenyi-emlékűnepségek - 1891., 1910., 1941., 1960. - válogatott dokumentumai, Széchenyi-bibliográfia)

10. Etikai beszélgetések (Szöveggyűjtemény, kézikönyv ált. iskolai osztályfőnököknek.)

A kiadványok utánvétellel megrendelhetők:
Zala Megyei Pedagógiai Intézet
8901 Zalaezerszeg, Pf.: 56.

A Magyar Tehetséggondozó Társaság Közgyűlése

Újra összehívta, majd befejezte 1990. évi közgyűlését 1991. március 22-én a *Magyar Tehetséggondozó Társaság*. A közgyűlést a kecskeméti tehetséggondozás fellegváraiban (Kodály Iskola, Szórátkaténusz, Hosszú utcai óvoda, Katona József Gimnázium) gazdag szakmai kísérőprogram ölelte körbe. A Társaság tagjai a közgyűlés helyszínén, a Kodály Iskolában megtapasztalták a "tehetségfogadó környezet" fontosságát is.

A közgyűlés egyetlen napirendje a Társaság választmányának megválasztása volt. Az előkészületek megnyugtatóan igazolták vissza az alakulás éveit feszültségeinek megoldási esélyeit. Az elitizmus-populizmus rivalizálására konstruktív válasz az, hogy szinte a legerősebb és legaktívabb a *Gyermek és Ifjúságvédelmi Szakmai Szervezet* (átfogó tehetségkutatót végez területén és nyári tehetségmentő műhelyeket szervez); erősen bizonyul a kontinuitás a társasági élet szegedi kezdeteivel (csaknem 30 fővel fejt ki tevékenységét a Csongrád megyei tagozat), a felsőoktatási szakmai szervezet. Ennek megfelelően mindhárom szervezet 3 főt delegálhat a választmányba. A közgyűlésen titkos szavazással választott 15 szakember hűségesen tükrözi a Társaság színes összetételét, köztük építész, pszichológus, iskolaigazgató, alapítványi iskola-vezető, pedagógiai intézeti munkatárs, galériavezető, nyelvtanár, egyetemi oktató, neveléstörté-

nész, kollégiumigazgató, gyerekvédelmi szakember található Egertől Zánkáig, Győrtől Kecskeméig, Debrecenről Szombathelyig. A választmány névsora az alábbi: Csák Máténé, Cimmer István László, Gáborjáni Péter, Gergely Ferenc, G. Tóth Márta, Gyarmathy Éva, Herczeg Istvánné, Kárpáti Andrea, Litkei József, Markó Endréné, Molnár József, Németh Endre, Poppelt Józsefné, Szakáll Istvánné, Trencsényi László, illetve Sarka Ferenc, Polgár Lászlóné, Szövényi Balázs, Farkas Katalin, Puskás Eszter, Székely Anna, Heimann Lászlóné, Polonkai Mária, Bodnár Gabriella.

A háromtagú számvizsgáló bizottság tagjai: Kollmann György, Martinkó József, Schmerz István. Az etikai bizottság tagjai: Rókuszfalvy Pál, Balogh József, Kass Györgyné. Geffert Éva tartós tanulmányútra idejére az elnöki teendőket Herskovits Mária elnökhelyettes látja el. Úgy tűnik tehát lezárult egy korszak az MTT életében. A legitim vezetők és vezetői testületek mandátuma 3 év. A Társaság lélegezgethessék, s a szervezett kérdései helyett gyarapodó személyes kapcsolatok közepette hozzájárulhat tartalmas társasági élet biztosításához.

Cigánytanulókat tanító iskolák figyelmébe

Ajánljuk az *Eötvös József Cigány-Magyar Pedagógiai Társaság* időszakos kiadványát a "*Cigány nevelés és kultúra*" c. füzeteket. A júniusi szám hét megye óvodai és iskolai kísérleteinek eredményeit mutatja be. Tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokhoz nyújt segítséget a vizualitás és szókinccsbővítés, beszédfejlesztés területén. Újabb száma a nemzetközi konferencia anyagát és a közoktatási törvénytervezet szakmai programjáról szervezett vitájának jegyzőkönyvét tartalmazza. A nevelő-oktató, fejlesztő munkához segítséget ad 10 videofilm kazettája.

A szakmai munka színvonalának emelése érdekében, és a tapasztalatok országos közreadása céljából kéri, hogy a cigánygyermeket nevelő pedagógusok munkájuk eredményeiről készült frásos és audió-vizuális anyagokat küldjék el címünkre: 1045 Budapest, Tél u. 64. II/5. Tel.: 160-5625.

A Társaság felhívja a figyelmet arra is, hogy az 1990. évi CIV. törvény alapján kiegészítő normatív támogatás jár azon intézményeknek, amelyek szervezett keretek között biztosítják a cigánygyermek differenciált felzárkóztatását. Ennek megfelelően járjanak el Önkormányzatunknál a kiegészítő normatív támogatás ügyében. Az igényt az önkormányzat pótlólag is benyújthatja a Belügyminisz-

térium művelődési-gazdasági főosztályára (1054 Budapest, Kossuth Lajos tér 4.).

Az *Eötvös József Cigány-Magyar Pedagógiai Társaság* elnöke Rácz Gyöngyi, főtítkára Nagy Ferenc. Címük: 1045 Budapest, Tél u. 64. (Tel.: 161-5625).

*

A *História* c. népszerű történelmi folyóirat kiadására létrejött a *História Alapítvány*, amelynek elnöke Niederhauser Emil egyetemi tanár. A lap főszerkesztője Glatz Ferenc, rovatvezetői Kertész István, Sipos Péter, Szakály Ferenc, Vörös Károly. Évi előfizetési díja 168,- Ft (6 szám). Az Alapítványhoz csatlakozni lehet bármilyen összeg befizetésével iskoláknak, szakköröknek, tanároknak, diákoknak egyaránt. Az Alapítvány és a szerkesztőség kérésre átutalási postautalványt küld.

Címünk: *História*, 1250 Budapest, Pf. 9.
(Tel.: 156-0457)
Bp., I. ker. Úri u. 53.
Bankszámla számuk: 208-97525-7265.

*

Erdély egymásra szakadt századai

Rendezte: *Böjte József*

Erdély a magyar történelem jelentős eseményeinek színhelye. A film segít felismerni, megérteni és átérezni Erdélyt. A filmhez mellékelt könyvecske, amely a teljes szöveget, a képek listáját és az ahhoz kapcsolódó történelmi magyarázatokat is adja, hasznos ismeretekkel bővíti tudásunkat.

Háromkút

Rendezte: *Lovass Ferenc*

Háromkút. Térkép nem jelzi, út, vasút nem visz oda. A hegyek övezte völgyben él másfélszáz magyar és vagy ötven román. Villany, telefon nincs. A fennmaradáshoz mészégető, pásztor, favágó, orvos, pék egyszemélyben mindenki.

Videokazetta 60' perc.
Ára: 1.200,- Ft.

A filmeket ajánljuk minden pedagógusnak és érdeklődő, tanulni vágyó diáknak.
Terjeszti az Iskolafejlesztési Alapítvány

Technikaoktatás

Nemzetközi felhívás

A technikaoktatásban dolgozó vezetők konferenciájának helyzetismeretítője

Heinola, Finnország, 1991. augusztus

A világ jelenlegi helyzetének elemzése azt mutatja, hogy a nemzetek tapasztalják

- a Föld egészszé válását (globalitását), valamint a technológiák és az információk exponenciális növekedését;
- a környezetvédelem fokozott fontosságát;
- demográfiai jellemzők jelentős eltolódásait;
- fokozódó igényt termelékenység növelésére;
- a megnövekedett figyelmet az életminőség javítására, beleértve a kulturális javakat is;
- az egyre fokozódó nemzetközi összefogást a Földet átfogó globális és a nemzeti problémák megoldására.

A jelenlegi helyzet legfontosabb jellemzője a technika szerepe műveltségünkben. Sőt, mivel az emberi kapcsolat a technikával és az emberi felügyelet a technikában rendkívül lényeges, életbevágóan fontos a polgárok tájékozottsága e területen, vagyis az, hogy rendelkezzenek technikai "írásudással" (technologically literate). Az oktatásnak ki kell fejlesztenie ezt a képességet mindenkiben, s ez nem történik automatikusan.

Ezért e konferenciát sürgeti, hogy minden ország, mind egyénileg, mind szövetkezve a többivel, válaszoljon e kihívásra: állítson be rendszeres programokat, alakítson ki mindenki számára elérhető technika oktatást. Sőt, fölhívja mindőjüket olyan mértékű anyagi és szellemi befektetésre, amely arányos a náluk zajló technikai váltás mértékével. Mindehhez szükséges, hogy a már meglévő alaptantárgyakkal arányos legyen a technikaoktatás részesedése az erőforrásokban.

A konferencián az Amerikai Egyesült Államok, Anglia, Argentína, Csehszlovákia, Dánia, Észtorország, Finnország, Hollandia, Japán, Kanada, Magyarország, Németország, Olaszország, Skócia és Svédország szakemberei vettek részt.

Budapest, 1991. szeptember 9.

*

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés 334. (TK. 34.) Kgy. 1991. 05. 30. sz. határozatával lét-

rehozta a *Borsod–Abaúj–Zemplén Megyei Pedagógiai és Közművelődési Intézetet*. Az intézet alapfeladata a megye kulturális értékeinek feltárása, megőrzése; a pedagógiai és kulturális innovációk támogatása, a közoktatási és közművelődési intézmények tartalmi fejlesztésének menedzselése több területen.

Szakmai információi birtokában támogatja a megyei innovációs törekvéseket, szakmai műhelyeket, szervezi az alapfejlesztéshez szükséges továbbképzéseket, fórumokat. Infrastruktúrájának igény szerinti működtetésével hozzájárul az intézményhálózat médiákkal való ellátásához.

A támogatott vagy támogatást igénylő szakmai műhelyek, egyének szellemi termékeinek megvásárlása után vállalkozik azok terjesztésére – egyedül vagy más szervezetekkel együtt –, lehetőleg szponzorokat is felkutatva, megnyerve.

Tértítés ellenében szakértőket biztosít az egyedi igények kielégítéséhez és a döntéselőkészítéshez; felelősséget vállal a szakértői munka minőségéért.

Egybeeső szakmai érdekek alapján együttműködik a megye kulturális és pedagógiai egyesületeivel, önszerveződő szakmai csoportjaival.

Az intézet vállalkozhat (tértítés nélkül) olyan szakmai feladatok ellátására, amelyek a megye végzetesen marginális intézményeinek, népcsoportjainak, településeinek segítenek gondjaik megoldásában.

A fenntartó által meghatározott költségvetési kereten belül szervezi a tanulók megyei versenyeit, támogatást biztosít a tehetség gondozáshoz, megyei szintű kulturális rendezvények lebonyolításához, önköltséges formában országos és megyei kulturális rendezvényeket szervez.

Borsod–Abaúj–Zemplén Megyei Pedagógiai és Közművelődési Intézet 3534 Miskolc, Marx K. u. 98. Tel.: 79–588, 50–433.

*

Mátyásné Kokovay Jolán alsótagozatos szaktanácsadó (1212 Bp., Erdélyi u. 8. Tel.: 276–2293) hazai gyártású SZOROBÁN (4 alpművelet eljárást tartalmazó és a fejben számolást segítő) eszközt kínál.

Ára: tanulói (17 oszlopos): 350,- Ft
táblai: 3.500,- Ft.

Megrendelhető vagy minden hónap 1 csütörtökén megvásárolható 8–20 óra között. 150 db megrendelés esetén egyeztetett időpontban a szállítástól a gondoskodik. Vállalja továbbá a tanítók intenzív szorobán tanfolyamát, a programhoz módszertani segítséget, tanmeneteket is kínál.

*

A *MULTIKER KIADÓ* alternatív munkafüzetet kínál a német nyelvtanításban részt vevő tanulóknak számára. Dancsó László magyar–német MTRICA SZÓTÁRA élvezetes és eredményes ismeretszerzést tesz lehetővé, mentesíti a gyermeket a hagyományos szótanulás fárasztó gyakorlatától. Részletes információkkal a kiadó szolgál, megrendeléseiket a címünkre küldjék:

9002 Győr, Pf. 400.
Tel.: (96) 10–125.

*

A *Bizalom–önbizalom* c. ifjúsági lap szerkesztősége vételre, előfizetésre ajánlja tizenéveseknek szóló magazinját. A lap ára példányonként 39,- Ft, megrendelhető az alábbi címen: *Bizalom–önbizalom Ifjúsági lap Szerkesztősége*,

1137 Budapest, Radnóti M. u. 2.

Tel.: 112–7490/121.

Fax.: 112–3084.

*

Előkészületben a B.–A.–Z. Megyei PKI-nél:

1. Pályaválasztási tájékoztató 1992. Irányár: 60–70 Ft.

2. Középiskolák felvételi feladatsor Irányár: 45–50 Ft.

3. Középfokú végzettségűek képzési lehetőségei B.–A.–Z. megyében. Irányár: 35–40 Ft.

A nyár folyamán megjelent a művelődést érintő jogszabályok

Munkügyi Közlöny 8. szám

– Jegyzék az 1991. április 30. napján hatályos MŰM és HBMH jelű rendeletekről, rendelkezésekről és utasításokról.

9. szám

– Jegyzék a hatályos művelődési jogszabályokról, határozatokról és utasításokról.

- A művelődési és közoktatási miniszter 20¹ (1991. Műv. K. 9.) útmutatója a nevelési-oktatási intézmények feladatvállalásának szervezéséről.

- A munkaügyi miniszter 4/1991. (IV. 13.) MÜM rendelete a foglalkoztatást elősegítő egyes támogatásokról.

- A Népjóléti Minisztérium, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium és a Pénzügyminisztérium 8010/1991. (MK. 9.) NM-MKM-IM együttes tájékoztatója az egyes nevelési-oktatási-egészségügyi- és szociális intézményekben folyó élelmezés nyersanyagnormáiról és a fizetendő térítési díjról.

- Az 1991/92. tanév rendje

a.) A tanulmányokat záró vizsgák rendje.

b.) Jelentkezés és felvételi eljárás kérdései.

- Pályázat "a Magyar Köztársaság jó Tanulója - jó Sportolója" cím elnyerésére.

- Pályázat mindennapi testnevelés-testedzés megszervezésére és bevezetésére.

- Személyi számok használata iskolai végzettséget, szakképesítést tanúsító bizonyítványokon.

- Felhívás középiskolásoknak Világűr Nemzetközi éve pályázatra.

10. szám

- A művelődési és közoktatási miniszter 3/1991. (IV. 17.) MKM rendelete a felsőoktatási intézményekbe való felvételtől szóló 25/1988. (XII. 22.) MM rendelet módosításáról.

- Pályázati felhívás ifjúsági és szabadidősport célokra elkülönített 450 millió Ft. felhasználására.

- A Kossuth Alapítvány pályázati felhívása általános és középiskolai tanulók számára.

11. szám

- A kormány 64/1991. (V. 7.) Kormányrendelete a Központi Ifjúsági Alapról szóló 73/1988. (X. 18.) MT rendelet módosításáról.

- Felhívás a Szakképzési Alap 1991. évi központi pályázatára.

12. szám

- A Kormány 71/1991. (VI. 6.) Kormányrendelete a beföldi hivatalos kiküldetést teljesítő dolgozó élelmezési költségtérítéséről szóló 23/1983. (III. 12.) MT rendelet módosításáról.

- A Kormány 1022/1991. (V. 23.) Kormányhatározata országos múzeumok felsorolásáról szóló 1032/1981. (X. 30.) MT határozat módosításáról.

- Nemzetiségi Anyanyelvi Oktatásért szakalapítvány.

- Népművészetért szakalapítvány.

Művelődési közlöny 13. szám

- Gimnáziumi nevelési-oktatási terv módosítása.
- Az általános iskolai tanulók országos nyelvi tanulmányi versenyének 1991/92. tanévi kírása.

- Kazinczy-verseny az általános iskolák tanulói számára.

- A TIT Herman Ottó Országos Biológiai Verseny 1991/92.

- A TIT Hevesy György Országos Kémia Verseny 1991/92.

- A diákolimpiai versenysorozat és a magyar egyetemi-főiskolai országos bajnokság MEFOB 1991/92. tanévi meghirdetése.

- Kitaibel Pál Biológiai Tanulmányi Verseny 1990/91. tanév helyezettei és felkészítő tanárai.

- Az 1990/91. tanévi Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny eredményeinek közzététele.

14. szám

- 1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről.

- 1991. évi diákpályázat

15. szám

- Országos Tanulmányi és Kulturális Versenyek meghirdetése az 1991/92. tanévre az általános iskolai és középfokú iskolai tanulók részére.

- Alternatív testnevelés engedélyezése az általános iskolák 1-4. osztálya számára.

- Tájékoztató az Országos Óvodai Játékkészítő Pályázat eredményéről.

Magyar Közlöny 69. szám

- 1991. évi XXI. törvény a helyi önkormányzatok 1991. évi céltámogatásáról.

80. szám

- 1991. évi XXVIII. törvény a szakszervezeti vagyon védelméről, a munkavállalók szervezkedési és szervezeteik működési esélyegyenlőségéről.

81. szám

- A művelődési és közoktatási miniszter 5/1991. (VII. 18.) MKM rendelete a sportolók versenyzési, játék jogosultságának nyilvántartásáról.

- Az Országgyűlés 40/1991. (VII. 18.) OGY. határozata a nemzetiségi és etnikai kisebbségi szervezetek költségvetési támogatásáról elkülönített tartalékalap elosztásáról.

83. szám

- A Kormány 96/1991. (VII. 23.) Kormányrendelete egyes munkaügyi jogszabályok módosításáról.

- A művelődési és közoktatási miniszter 6/1991. (VII. 23.) MKM rendelete a sporteredményekkel kapcsolatos egészségügyi feladatokról.

84. szám

- A Kormány 99/1991. (VII. 25.) Kormányrendelete egyes nyugellátások, baleseti nyugellátások és az átmeneti járadék évközi emeléséről.

- A Kormány 100/1991. (VII. 25.) Kormányrendelete egyes nyugellátásban részesülők, továbbá a családi pótlékban részesülő családok 1991. évi rendkívüli támogatásáról.

- A művelődési és közoktatási miniszter 7/1991. (VII. 25.) MKM rendelete a sajtótermékek köteles- és tiszteletpéldányairól szóló 17/1986. (VII. 20.) MM rendelet módosításáról.

88. szám

- A művelődésügyi és közoktatási miniszter 9/1991. (VII. 3.) MKM rendelete.

- A kulturális értékű tárgyak külföldre viteléről és külföldi kiállításáról szóló 3/1977. (III. 29.) KM rendelet módosításáról.

89. szám

- A művelődési és közoktatási miniszter 10/1991. (VII. 6.) MKM rendelete a tankönyvek hatósági fogyasztói áráról.

- A művelődési és közoktatási miniszter 11/1991. (VIII. 6.) MKM rendelete a "PRO CULTURA HUNGARICA" emléklakett alapításáról.

- A művelődési és közoktatási miniszter 12/1991. (VIII. 6.) MKM rendelete Augusztus 20, az államalapító Szent István ünnepe alkalmából a művelődési és közoktatási miniszter által adományozandó kitüntető díjakról.

91. szám

- A közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter 17/1991. (VII. 16.) KHVM rendelete a belföldi menetrendszerinti távolsági (helyközi) autóbusz-

közlekedés, valamint az iskolák, tanintézetek által rendelt belföldi autóbusz különjáratok díjáról szóló 5/1991. (I. 29.) KHVM rendelet módosításáról.

92. szám

- A Kormány hároméves intézkedési programja a gyermekek és a fiatalok jövőjéért.

ALTERN füzetek

Az Iskolafejlesztési Alaptvány és az OKI Iskolafejlesztési Központ új füzet sorozatot indít el ALTERNatív pedagógiák és módszerek címmel.

Az a pedagógiai műhely, amely ezt a sorozatot most útjára bocsátja – a különböző átszervezések miatt ugyan váltakozó nevek alatt – hosszú évek óta küzd a magyar pedagógiai gondolkodás és iskolai gyakorlat pluralizálódásáért. Tette és teszi ezt elméleti tanulmányok publikálásával; az iskolarendszer, az oktatásügy átalakítását célzó fejlesztési koncepciók kidolgozásával; iskolakoncepciók megméretését és megvalósítását célzó akciókutatásokkal; az egyes iskolákból induló innovációk felkarolásával, szakmai segítségével; konferenciák, továbbképzések, szemináriumok és nyári egyetemek szervezésével.

Ennek a tevékenységnek természetes és szerves része a megszokottól, a tradicionálistól eltérő pedagógiai filozófiák, pedagógiai és iskolakoncepciók, módszerek, eljárások, egyszóval az alternatív pedagógiák "importja".

Az ALTERN célja, hogy bemutassa a jelentős hagyományokkal rendelkező alternatív pedagógiákat és megismertessen az új kezdeményezésekkel.

E célt az alkalmazhatóság, az alkalmazás oldaláról közelíti meg. Az Olvasó nem csupán egy általános leírást kap egy-egy pedagógiáról, eljárásról, hanem megismerheti azt is, hogy ezek hogyan működnek – működhetnek az iskolában.

Talán éppen a felhasználói, az alkalmazói szempont kiemelése és hangsúlyozása az ami sorozatunkat (az ehhez a szempontoz alkalmazkodó technikai kivitelezés speciális jellege mellett) elég erőteljesen megkülönbözteti, az egyébként sok vonatkozásban "elődként" tekintett "Pedagógiai források" (Tankönyvkiadó) sorozattól.

Az ALTERN számolva az eltérő, inkább elméleti-konceptuális illetve inkább módszertani-felhasználó érdeklődéssel, valamint a pedagógusképzés szükségleteivel, két eltérő funkciójú sorozatra tagolódik: az egyik a "koncepciók", a másik a "módszerek", a "technológiák" sorozata. A két al-

sorozatot a borítólappal eltérő színével is megkülönböztetjük egymástól.

A sorozat füzetait olyan formában publikáljuk, hogy az lehetőséget adjon, egyfelől az egyes koncepciók és/vagy módszerek speciális csoportosítására a felhasználó részéről, másfelől pedig a kiadás során újabb és újabb elemekkel bővíthessük az egyes koncepciókhoz, módszerekhez kapcsolódó füzeteket. Ez a megfontolás vezetett bennünket, amikor az egyes füzeteket nem kötve vagy fűzve, hanem az irattartóba helyezést biztosító formában (lapszálon lyukasztva) adjuk át az Olvasónak.

Évente négy-öt füzet kiadását tervezzük, amelyek kivitelezése lehetővé teszi, hogy az Olvasó egyedi köteteket állítson össze a maga számára, és azokat folyamatosan bővítsse.

Az ALTERN sorozat első füzete – Hortobágyi Katalin: Projekt kézikönyv c. munkája – 1991. júniusában jelent meg. A kötet az utóbbi évtizedek humanisztikus pedagógiai törekvéseinek tárházából – közelebbről a nyugatnémet iskolák tapasztalataiból – nyújt át egy csokorraavalót.

Célja a hazai gyakorlatban méltánytalanul kevésbé ismert és még kevésbé alkalmazott projekt módszernek a bemutatása. Néhány karakterisztikus projekt – példa tárgyyszerű leírásával asszociációs bázist nyújt ahhoz, hogy az olvasó a projekt – módszer lényegét megértse és megérezze alkalmazhatóságának – végtelen – verbalitását.

A könyvben található projektleírások sokféleségéből kitetszik, hogy a projekt módszer nem egyszerűen tanulási technika, hanem a megismerésnek olyan sajátos formája, amelynek jellegzetessége a komplex szemlélet, a valóságos tevékenység, valamint az, hogy épít a gyerekek múltbéli és folyamatosan jelenlevő tapasztalataira. A közvetlen pedagógiai gyakorlat segítése érdekében a könyv a projekteket olyan szerkezetben mutatja be, amely átláthatóvá teszi belső építkezésüket, s mintegy üzenetként azt a meggyőződést is közvetíti, hogy kellő felkészültséggel és energiárfordítással bárki meg tudna szervezni azokhoz hasonlókat. Ugyanakkor az olvasó nem egyszerűen átvethető vázlatokat kap kézhez, hanem konkrét történések konkrét leírásait, mondhatni "epikus" előadásban. Mindannak a közvetítését tehát, amely a projekt megvalósítása során történt. A tárgyyszerűsége való törekvés tehát nem akadályozza meg, hogy az iskolai történések hangulatából is eljusson valami az olvasóhoz.

Annak a felvillantása érdekében pedig, hogy az iskolák gyakorlatában a projekteknél szinte kalidoszkópszerű változatossága és gazdagsága létezhet, a kötet záró fejezetében röviden annotált és

tematikusan rendezett projektek tucatjait találhatjuk az érdeklődő.

ALTERN sorozat 1991-re tervezett füzetei:

- Projekt kézikönyv;
- Jena-Plan;
- Alternatív kezdeményezések Magyarországon;

- Kooperatív technikák;
- Kreatív művészetpedagógiai projektek.

Az ALTERN sorozat füzetei megrendelhetők:

Pákozdi Kör
Általános Iskola és Diákotthon
2481 Velence Bárczi G. u. 2-4.

Az Iskolafejlesztési Alapítvány újra megjelenteti

A gordiuszi csomó című szöveggyűjteményt, amely nehezen hozzáférhető szép- és szakirodalmi szemelvényeket tartalmaz. Az elmúlt év tapasztalatai alapján ezek jól alkalmazhatók a diákokkal folytatott vitáknál, beszélgetéseknél, többek között a társadalommerettel foglalkozó és az osztályfőnöki órákon. Felhasználható az általános iskola 7. és 8. osztályaiban, középfokú intézményekben és a pedagógusképzésben is.

A szemelvényeket a következő témakörökben csoportosítottuk: mentálhigiénés kultúra, erkölcsi kultúra, társas kapcsolat (barátság, szerelem, család), a mindennapi érintkezés kultúrája, hazaszeretet, közélet, globális problémák, a tanulás és gondolkodás kultúrája, a munka kultúrája (pályaválasztás, jövőkép).

Gyorsan változó világunkban nem lehetett célunk megfellebbezhetetlen "igazságok" hirdetése. A különböző témakörökkel kapcsolatban többféle nézetet, szemléletet hordozó szövegeket törekedtünk közreadni, az olvasóra bízva a döntést: mivel ért egyet, mit utasít el.

Néhány név a népes szerzőgárdából: Vámos Miklós, Örkény István, Székely Éva, Mérei Ferenc, Eörsi István, Czakó Gábor, Konrád György, Oriana Fallaci, Erich Fromm, Bodor Pál, Hankiss Elemér, Szent-Györgyi Albert, Moldova György, Ingmar Bergman, Illyés Gyula.

A kiadvány megrendelhető a következő címen:

OKI, Iskolafejlesztési Központ,
1087 Budapest, Könyves K. krt. 48-52.

A pontatlanságok elkerülése érdekében kérjük, hogy az alábbi megrendelési mintát használják:

Megrendeljük Önöktől A gordiuszi csomó című szöveggyűjteményt (135,- Ft/db) példányban. A példány(oka)t postán, utánvétellel, számlával szíveskedjenek elküldeni.

pontos cím (intézmény vagy személy neve, helység, utca, házszám, irányítószám, pecsét)

A Magyar Pedagógiai Társaság tevékenységéről

A *Neveléslélektani Szakosztály* – együttműködésben a *Magyar Pszichológiai Társasággal* május 28-án a Kommunikációs képességek fejlesztésének tapasztalatai a pedagógusképző intézményekben címmel rendezett vitát Debrecenben.

A *Neveléslélektani Szakosztály* és a *Szolnok Városi Tagozat* összejövetelén április 18-án Szolnokon Demeter Katalin mutatta be az "intenzív-variációs" tanulási rendszert.

Az *Általános Iskola*, a *Gimnáziumi* és a *Neveléslélektani szakosztály* közös rendezvénye volt Budapesten, a Szent István Gimnáziumban Ancsel Éva előadása Az ember lehetőségei címmel.

A *Testi nevelési Szakosztály* külön vitát rendezett a közoktatási törvény szakmai koncepciójáról.

A *Családpedagógiai Szakosztály* a II. kerületi Önkormányzattal karöltve a családi nevelés oktatását a felsőoktatásban szorgalmazó programot fogadott el.

A *Nevelésméleti Szakosztály* őszi Szolnokon kétnapos elméleti konferenciát szervez az Osztályfőnökök helye, szerepe témában.

A *Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szakosztály* a *Népjóléti Minisztériummal* kötött együttműködési megállapodást, saját centenáriumi ülést tartott, kéri, hogy témájával önálló szekció lehessen a Nevelésügyi Kongresszuson.

A *Neveléstörténeti Szakosztály* ülésén a "Neveléstörténet a felsőoktatásban" c. témát vitatták meg Bajkó Mátyás előterjesztésében.

Megkezdődött az új program szerint a tanév a *salgotarjani Petőfi Iskola* ötödik, s a *tiszafüredi Széchenyi Általános Iskola* második osztályában. Mindkét iskola "Az iskolai esélyegyenlőségért" alapítvány által támogatott, ISKOLATÁRSULÁS 12 néven jegyzett alternatív pedagógiai vállalkozás tagja.

Arról van szó, hogy a német Gesamtschule mozgalom tapasztalatai alapján a sokoldalú nevelés, a késleltetett szelekció jegyében kibontakozó pedagógiai program, alternatív iskola meghonosítható-e napjaink Magyarországn. (Az iskolatársulás szervezése Loránd Ferenc nevéhez fűződik) – programja megjelent az Új Pedagógiai Szemle 1991/1. számában –, az említettekén kívül szolnoki, budapesti iskolák tagjai máris társulnának, további iskolák érdeklődnek. A képzés itt egységes szervezetben, differenciált metodikával járul hozzá ahhoz, hogy "mindenki a saját tempójában eljuthasson a saját csúcsaira". A program 12 éves, általános- és szakképzést nyújt végzőseinek.

Több gyermekszervezet (a *Magyar Cserkészcsapatok Szövetsége*, a *Zöld Szív Egyesület*, a *Magyar Cserkészlányok Szövetsége*, a *Magyar Úttörők Szövetsége* s a *Magyarország Felfedezői – Hagyományörző Szövetség*) csatlakozott a *békéscsabai Tanítóképző Főiskola* vállalkozásához: a pluralizmus viszonyai között közös szakmai képzésben részesíteni a gyermek-, és ifjúsági mozgalmak vezetőit. Együttes munkában folyik a program kidolgozása – melybe külföldi példák nyomán – szociológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai tartalmak is integrálódnak, a hallgatók a "szakmai gyakorlatot" saját mozgalmukban végzik majd, nemkülönben itt részesülnek – miután az öntevékeny gyermek- és serdülőmozgalmakban végzett tevékenység pedagógiáját, metodikáját megtanulták – speciális "ideológiai képzésben".

A *Gyermekkérdések Magyarországi Fóruma* a *Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálattal* karöltve november végén mutatja be kormányzati szerveknek, és a "Gyermekkérdések Szabadegyetemének" nevezett nyilvános rendezvények azon munkájának eredményeit, melynek során elvégezték a teljes magyarországi joganyag átfésülését, elemzését abból a szempontból, hogy mely hatályos jogszabályok sértik az ENSZ Gyermekjogi Konvencióját, melyet a magyar kormány évekkel ezelőtt aláírt, de a hatálybalépést jelentő parlamenti kihirdetés – éppen elsősorban megannyi várható súlyos jogi konfliktus miatt – késlekedik.